

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak :

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer : Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos :

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó : Papp György, Gyulafehérvár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal : Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Gyulafehérvár, 1897. jún. 10.

Az erdélyi püspöki szék betöltése minden időben nagy gonddal járt.

Kormányunknak feladata volt ez országrész specialis viszonyait tekintetbe véve, a hatalmat oly egyénre ruházni át, ki annak minden tekintetben megfelelni képes.

Erdély s illetve az anyaország főnemességé, a pezsgő politikai élet vezetőjévé lett az, ki ez állás elnyerésében az erdélyi püspöki egyház-megye vezetésére kineveztetett.

Fontos állás volt régen, mert egy ország vezetése volt a püspök kezébe letéve, fontos az most is, mert az erdélyi püspöktől sokat vár mindenki, a kormánytól le egész az utolsó polgárig.

És talán ez ok szülte azt, hogy szerencsések vagyunk az agg püspökiünk mellé, öröklési joggal kinevezett segédpüspököt *Gróf Majláth Gusztáv* ő méltósága személyében tisztelhetni.

Majláth Gusztáv gróf, segédpüspök úr ő méltósága e hó 3-án csütörtökön reggel városunkba érkezett, hogy kegyelmes megyes Püspök urunk ő nagyméltósága oldala mellett elfoglalja azon diszes állást, melyre a Szentlélek egyházmegyének lelkiéletének leendő kormányzójaül kijelölte. Csendesesen, zajtalanul jött, mint a példátlan alázatosság képe, úgy annyira, hogy megérkezésének idejéről senkinek sem volt előleges tudomása.

A mint megérkezett, egyenesen a püspöki udvarba hajtatott, hol az ő méltósága lakásául kijelölt nagypréposti lakást foglalta el, melyet kora tavasz óta újítottak, csinosítottak, s lehető kényelemmel berendeztek.

Bár a vonat pár órai késéssel, tehát éjfél után érkezett meg, ő méltósága már korán reggel megjelent a székesegyházban és misézett.

Féltenként órákor látogatást tett kegyelmes Püspök urunknál, ki e látogatást azonnal vissza adta ő méltóságának. A délután folyamán a székesegyházat szemlélte meg, minek végeztével a főnövelő intézetet tüntette ki magas látogatásával éppen a növendékek vacsorája idején. Ő méltósága kimondhatlan kegyességgel és érdeklődéssel szemlélte az ifjúságot s nsgos Tamási A. kanonok, ft. Kóródy Péter és Csányi K. műépítő uraktól kísérv s meglepő leereszkedéssel és szeretettel tudakozódott az intézeti növendékek számáról, egyesek szülőhelyéről s más viszonyairól, többeket pedig kegyes megszólításra is méltatott.

E hó 4-én voltak az első hivatalos tisztelgések. Először a fődó káptalan, keblí papság, tanári és tanítói karok és a papnővelőintézet növendékeinek tisztelgését fogadta ő méltósága, kiket nsgos F á b i á n Sándor vicarius, székesegyházi kanonok úr vezetett hódolatának bemutatására. Midőn a méltóságos gróf, segédpüspök úr a diszes elfogadó terembe lépett, lelkes éljenzésbe tört ki a tisztelgők diszes csoportja; azután F á b i á n Sándor kanonok úr körülbelül a következő szép beszéddel köszöntötte a segédpüspök úr ő méltóságát :

Méltóságos és fődó gróf, püspök úr !

A székesegyházi káptalan, a központi papság, az itteni rk. tanintézetek tanárai és tanítói az odaadó tisztelet és ragaszkodó szeretet hő érzelmeivel jelentünk meg Méltóságos gróf és püspök úr kegyes színe előtt, hogy Méltóságodat szívből üdvözölve, üdvendező „Isten hozott”-at mondjunk e mindnyájunkra fontos pillanatban, mikor Méltóságod terhes és nagy borderejű elhivatásának küzdőterén állandó tartózkodásra megjelent.

Hálával van eltelve szívünk az imáandó isteni Gondviselés iránt azért, hogy Magyar hazánkban a kat. egyházra neheztelt súlyos megpróbáltatások idején, egyházunk egyik tántoríthatatlan fő harcosául Méltóságodat kegyeskedett elválasztani. Nemkülönbén mély hálával adózunk dicsően uralkodó szentséges Urunk és Atyánknek XIII. Leo pápának és dicső apostoli királyunk ő Felségének azon böles gondoskodásért, melylyel az idők terhe alatt testi erőben meggyengült kegyelmes Főpásztorunk támogatására segédpüspökké, nemkülönbén a Batthyanyiak, a Szepesyek és más jeles főpásztorok hitbuzgósága, magasztos erényei és mély tudománya által illusztrált erdélyi püspöki szék méltó várományosává éppen Méltóságos gróf úr nevezetett ki legkegyelmesebben.

Mígs gróf, segédpüspök úr ! Az erdélyi egyház-megye sok részben — dacára volt jeles főpásztorai állandó

fáradásainak, — még ma is missio jelleggel bír. Méltóságod tehát, mondhatjuk — missio területre lépett, hol valódi apostoli buzgóságra, apostoli szeretetre és apostoli fáradhatlan tevékenységre van szükség. Es mielőtt szerencsések lehetnünk volna Méltóságod magas személyét közvetlenül ismerhetni, már ismerjük apostoli buzgóságát, ismertük apostoli szeretetét, ismertük e buzgóság, e szeretet által élesztett tettvágyát, mely megacélozta térfüti erejét arra, hogy az itt Méltóságodra váró terhes feladatoktól vissza nem riadva, szíve aláza-tosságában s Istenben helyezett bizalommal vállalkozott a teendők elvégzésére.

Azért hirdetjük mi örömmel erdélyi egyház-megyéinket és magunkat szerencséseknek, mivel Méltóságod kegyes személyében az isteni Gondviselés olyan apostoli egyénnel ajándékozott meg, ki a férfi kor kezdetén állván, teljesítheti Szt. Pál apostolnok Tituszhoz intézett felhívását : „bogy a mik bátra vannak eligazítsad.”

Fogadja kérjük kegyesen, Méltóságos gróf és segédpüspök úr, a mi tiszteletteljes üdvözlőnk. Napi imáinkban esedezünk a Mindenhatóhoz, hogy Méltóságodat állandó egészségsben megtartván apostoli munkálkodására áraszsza az ég termékenyítő áldását ! Magunkat atyai kegyességébe ajánlv püspöki á dásáért esedezünk és szívünk áhitatával kívánjuk, hogy az Anyaszentegyház, szeretett hazánk és szegény egyház-megyéink javára Isten kegyelméből sokáig, sokáig éljen !

A beszéd, láthatólag kedvező hatást tett a méltóságos segédpüspök úrra s a jelen voltak is magával ragadta. A segédpüspök úr szépen csengő kedves hangja szólt meg erre. Melegen emlékezett meg azokról, kiknek köréből — bogy a rokonság, barátság, a szeretet köteléke fűzte — az Ur elhívta, mint hajdan Ábráhámt, midőn így szólt neki : *Egre dere de terra tua, et de cognatione tua... et veni in terram quam monstrabo tibi.* Engedett az Úr hívásának s megerősített nyert Szentséges Atyánk XIII. Leo pápa biztató szavából, ki azt mondta a mikor a mult évben Rómában járt : Menj, az én imám kísérni fog. Szeretettel jött egyház-megyéinkbe s kéri az egybegyűlteket, hogy apostoli nehez munkájában a rábizott halhatatlan lekek vezetésének munkájában támogassák szóval és tettel, hogy ezzel tünjünk ki azok közül, kik Kr szts egyházát elhagyták; támogassák törekvésében, mely odairányul, hogy kegyes Főpásztorunk aggságának napjait nyugodalmassakká tebessük és megédesíthessük.

Ezután nsgos Fábian kanonok úr egyenkint bemutatatta a jelenlévőket, kikkel ő méltósága szeretettel fogott kezét s csaknem mindenkivel egy-két szót váltott és kiktől illett, fogadta a fiú kezesöket.

Másod sorban tisztelgett a városi képviselő testület és tisztviselői kar, kiknek nevében Novák F. kir. tanácsos polgármester mondta el üdvözlő szavait.

A polgármester beszéde így szól :

Méltóságos gróf, Püspök úr !

Gyulafehérvár város közönsége nevében mint annak képviselő testülete és hatósága bátorok dtunk magas személye előtt megjelenni s azon mély tisztelettel vagyunk szerencsések méltóságodat körünkben üdvözölni, melyet városunk lakossága vallás- és nemzetiség külömbiség nélkül az erdélyi püspökök fenkölt személyeik iránt, mindenkor tanusított.

Méltóságodnak az erdélyi segédpüspökké történt legmagasabb kineveztetése mint országszerzte úgy városunk értelmisége között is igazi örömmel fogadtatott, különösen azért, mivel ezen legmagasabb kineveztetése által az erdélyi püspöki szék jogutódlásába lép, azon kiváló család egyik nagyérdemű tagja méltóságod személyében, kinek elődjei századokon keresztül minden időben egész a jelenkorig a nemzet kimagasló alakjai voltak, akik az ország közérdekeit nemzeti irányban odaadó erővel támogatták.

Öszintén örvendünk annak, hogy az illetékes legmagasabb körök választottját az erdélyi püspöki szék jogutódlásában, méltóságod magas személyében vagyunk szerencsések üdvözölni és körünkben tisztelhetni, aki ősi családjától örökölt s vele született vallásos és hazafias mély érzellemmel, széles körű ismereteivel és magas fokú bölesességével az erdélyi egyház-megye kormányzatában s ezzel kapcsolatos köztügyek terén im már elagott nagy érdemekben gazdag püspök úr ő nagyméltóságának erős támassza leend s a kinek személyében az erdélyi nagynevű egyházfejedelmek méltó utódját tisztelni szerencsések vagyunk.

Mi tisztelettel kérjük méltóságodat : kegyeskedjék városunk közönségének és közigazgatási hatóságának, magas állásának küszöbén mély tisztelettel párosult üdvözlét elfogadni, kik mindnyájan szívünkben kívánjuk, hogy magasztos pályáján minden nehézséget a legkönnyebben leküzdhesse s úgy az egyház, valamint a hazafias közérdek javára s azok előmozdítására sokáig. éljen !

A beszéd elhangzása után a fiatal főpásztor, megköszönte a fogadtatást, röviden megemlítette azt, hogy szívesen jött ide, számot vetve a viszonyokkal, örömmel fogja állásával járó kötelezettségeit teljesíteni.

Ez után a kir. tanácsos polgármester az egyes városi tisztviselőket és jelen volt képviselő testületi tagokat mutatta be.

A törvényszék nevében Nemes S. elnök üdvözölte, ki a papság és törvényszék működése közötti szoros összefüggésre hivatkozva azon hagyományos figyelem és szeretetbe ajálotta a bírói kar, melyet itt a mindenkori főpásztoroktól tapasztaltak.

Ő méltósága a bírói kar támogatását kérte a közös célra irányuló munkásságra, mert azt hiszi, hogy ilyformán fogjuk elérni azon obajtott állapotot, hogy a bírói karnak minél kevesebb alkalma legyen a törvény feyítő szigorának alkalmazására.

A kir. adóhivatal nevében Kryzewszyk tárnok üdvözölte. Válaszában ő Méltósága kiemelte az adóhivatalok terhes munkakörét, arra kérte az adóhivalt, hassanak oda, hogy a haza terheinek viselésére szükséges adókat a nép a törvény keretében lehetséges szelid interpretatio után minél könnyebben viselhesse.

Ezzel a tisztelgések véget érven, ő méltósága terméibe vonult vissza.

Legyünk segítségére a kis szőlőbirtokosoknak!

A szőlők felujtásáról szóló törvény és szabályzat bár hivatva van a minimális területre nézve is segítséget s kölcsönt adni, mégis jelenlegi keretében a kisbirtokosok vonakodnak ezt igénybe venni s aggályaik nem is minden oknélküliek. Es mégis a kisbirtokoson, termelőinknek zömén segiteui s azt kész szőlőhöz juttatni : ez volna úgy a törvényhozásnak, mint a társadalomnak feladata.

Ugy véljük, hogy ezt a kérdést az orszáig gos szőlőtelepítő-szövetkezet fogja megoldani, mely a helyes uton jár, midőn az alább körülírt eljárást szándékozza meghonosítani.

Számításunk alapjául ne vegyük a törvény minimális területét, hanem 1 kat. holdat. Egy gazda, kinek egy oly hold szőlője volt, melynek talaja szőlőültetésre alkalmas, annak idején maga dolgozott szőlőjében család tagjaivalegyütt ; de ma saját erejéből nem bírja szőlőjét újratelepíteni és családja fentartása végett napszámba kénytelen dolgozni. Ily szőlős gazda, hogy szőlőjében az okvetlen szükséges rigolirozást végezni képes legyen, kapna a szövetkezettől a tél folyamán a munka haladtával, a helybeli ügyvivő által közvetítve részletekben száz forintot. Ezzel meg van adva a mód, hogy az illető saját erejéből rigolirozhassa.

Tavasszal aztán kap körülbelül 100 forint értékéig menő amerikai alany vesszőt és oltványokat, hogy a jövő évre nemes zöld galya is legyen, és 50 frt. értékű karót. Mivel előreláthatólag a szövetkezetnek, saját telepei lesznek, valamint sok helyen saját embereivel fog nagyobb terjedelmű szőlőt telepíteni, ez okból az illető gazdát könnyű szerrel küldi el a hozzá legközelebb eső telepre a folyamatban lévő mun-

kálatok tanulmányozása végett. Így lesz első sorban az ültetéssel kapcsolatos többi munkákkal is. Ez uton tehát megkapja az utasítást az első év munkáiról. A következő évben meg lesz tanítva a metszésre és a zöld oltásra, az oltványok kezelésére és ősszel való lebujtatására. Ezek szerint, ha elemi csapás nem éri, a harmadik évben már érett gerezdeket fog szűrni. Lássuk tehát, minő kölcsönben részesült az egy holdas gazda.

Rigolirozáshoz kapott 100 forintot, oltvány és alanyvessző képében 100 frtot, karó képében 50 frtot. Egy szövetkezeti részjegy 50 frt, mert tartozik taggá lenni, és egyéb kiadásokra 50 frtot; tehát összesen 350 frtot. Ezt az összeget a 4-ik vagy 5-ik évtől 35 frtjával az esedékes kamatokkal együtt 10 év alatt könnyen letörlesztheti. Hogy egy hold betelepített kész oltványszőlő évi 35 frt törlesztést 10 év alatt kibír-e, ehhez azt hiszem nem kell nagy magyarázat, sem tulságos vérmes remény, ha átlag felvesszük: hogy 20 hectolitert terem a 10 frt. Ezen a módon a kisbirtokos könnyű szerrel termő szőlőhöz jutott; szőlője leköti őt az itt maradásra, nem fog tehát gondolni a kivándorlásra s a szövetkezet megoldotta a szocializmus egyik nagy kérdését. A szövetkezet, hogy pénzerejét ne fixirozza, gondoskodni fog majd arról is, hogy ezen kölcsönöket más helyütt eszkomptáltassa és a pénzt folyósítsa, hogy ugyanazon összeggel ennek folytonos hasznosítása által nagy dolgokat van hivatva művelni. Az egy holdnyi terület birtokosa 15 év múlva nem tartozik többé és 1 szövetkezeti részjeggyel is bír.

Az elmondott eset csak egy példát világít meg; de ehhez hasonló esetek számtalan variációban fognak érvényesülni.

Ott van egy másik példa, midőn az Agrár-bank által adandó kölcsönéseketben a szövetkezet fogja a telepítést végezni s a tulajdonos a harmadik évben, midőn az már termőre fordult, átveszi a betelepített szőlőt. A szövetkezet van hivatva a kistermelőn segíteni az által, hogy neki szőlőt telepíteni segít és hivatva van a folytonos érintkezés által a szakértelmet fejleszteni, oktatva telepíteni.

Kész szőlőt a kistermelőnek, nem pedig pénzt, mi markát égeti!

Ez itt a jelszó.

Lépjen be a szövetkezetbe tagul saját erejéhez képest minden honpolgár, hogy minél előbb lehetővé válhasson a kisbirtokosnak nyújtandó segítség. E mellett, mivel a szövetkezet pénzét folyton haszonnal fogja befektetni, a részjegyek után tisztességes kamatra is van kilátás.

Maurer János.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár 1897. június 10.

— **A polgármester urtól vettük a következő értesítést.** A helyben állomásozó Kirchhammer cs. és kir. tábornok ur utazásából haza érkezve, a polgármesterhez intézett átiratában őszinte sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy távolléte alatt a várbeli sétatér végett oly kellemetlenségek fordultak elő, melyekből kifolyólag azon hír terjedt el, mintha a városi polgárság a várbeli sétatérrel és a sétatéri kioszkból ki lenne zárva. Miután az ilyen intézkedés a várpaparnesnokságtól nem csak hogy nem történt, hanem még gondolatban is távol áll tőle az, hogy bárki is nevezett helyekről eltillassék, sőt ellenkezőleg mindig örömeikre szolgált, hogy a város polgársága ezt az üdülő helyet igénybe vette. Ennélfogva mint ennek a várnak parancsnoka mindig arra törekszik, hogy e város polgársága és az itt elhelyezett katonaság között nem csak hogy a legcsekélyebb kellemetlenség elkerültesse, hanem az egyetértés ápolásának a leg nagyobb híve s mint ilyen kéri a polgármestert a legszélesebb körben a város közönségével tu-

datni, hogy a várbeli sétatér és a kioszk a város közönségének úgy mint eddig ezentúl is rendelkezésére áll s mindenkor örvend úgy ő mint a tisztikar, hogy a város közönsége azt igénybe veszi.

— **Pünköszt.** A keresztény világ egyik legemlékezetesebb ünnepe a pünköszt. Ekkor jelent meg az árván maradt apostoloknak a Szentlélek, hogy felrúháza őket ékesszólással, nyelveknek tudásával, hogy hirdethessék az Urnak igéit minden népeknek. — Ezt az időt választotta az erdélyi püspöki székhely utódlási joggal kinevezett segédpüspökünk is idejövételére, hogy Szentlélekkel telten megkezdje apostoli munkálkodását. — A gyulafehérvári székesegyház és az irg. nővérek főtéri kápolnája ritkán látott falai között nagyobb számú ünnepelő közönséget, mint a mostani pünköszt két napon. Gróf Majláth Gusztáv segédpüspök úr ugyanis pünköszt vasárnapján a várbeli székesegyházban, — pünköszt hétfőjén pedig a főtéri zárda templomában tartotta mint püspök első, illetve második nyilvános miséjét városunkban. Mindkét helyen szent beszédet is mondott, szépet, elragadót, igazi katolikus szellemű beszédet. Ennek a híre hozta oly nagy számban össze a hívőket, mindenki látni, mindenki hallani kívánta az új püspököt. És láttuk őt, és hallottuk apostoli lelkének megnyilatkozását. A valódi szelidség, az igazi jámborság és a keresztényi alázatosságnak rajta való szemlélete után oly fölemelő, oly boldogító volt hallani tőle, az Isten minden bőségével elárasztott főúrtól a buzditást a vallás igaz szeretetére és annak büszké és bátor megvallására, — agyönyörű hasonlatokat a Szentleket bíró és a Szentleket nem bíró ember között. „Ott, abban a győntatóségekben leszek én is a pünköszt utáni nyolczadon át minden reggel 6 órakor, hogy segítségére legyek mindazoknak halhatatlan lelkiük istápolásában, kik a Pápa ő Szentségétől az ezen idő alatt lelkiileg megtisztulni akarók részére engedélyezett teljes búcsút elnyerni ohajjadják, — ott foglak várni, jertek, tisztítsatok meg a lelket, hogy érdemesek legyetek az Isten szeretetére és hogy az ő segítségét elnyerni méltók legyetek,“ fejezte be áhitattal hallgatott buzditó szavait. A hallgató-ság teljesen el volt ragadtatva a beszéd hatására. Ez a hatás sokáig elhi fog a hívők lelkében s nincs kétségünk benne, hogy a katolikus hitélet rövid idő alatt át fog változni, át fog nemesülni az ő, az Isten választott papjának működése alatt. Valóban örülhetünk s hálát adhatunk az isteni Gondviselésnek, ki őt nekünk adá. Szükségünk volt rá, szüksége volt a katolikus hitéletnek, szüksége a társadalomnak, szüksége a városnak magának, melynek régi fénye, régi dicsősége Gróf Majláth Gusztávól várja feltámadását, életre kelését. Ő alatta ismét fellendül a közélet, tőle várjuk, tőle reméljük városunk folyvágzását, közállapotainak megjavulását. „Szeretettel jött hozzánk, szeretettel hozott nekünk“ voltak az ő legelő szavai s mi e szavakban bizunk, ezekbe helyezzük reményeinket beteljesülését. Adja Isten, hogy úgy legyen!

— **Megérdemelt jutalom.** Takó Béla marosportusi lelkész az EMKE választmányától 50 frt. jutalmat kapott.

— **A vörös-kereszt-egylet** majálisa — dacára a kedvezőtlen időnek, a mely éppen a majális kezdetén állott be — meglehetősen sikerült. A négyeseket 80 pár járta vég hangulatban. Avéd Jákóné elnöknő kifogyhatatlan szeretetreméltósággal fogadta az előkelő vendégkioszorút, a melyben annyi sok szép asszony és oly sok kedves leány volt együtt, hogy már magában ez a körülmény is bőven kárpótolta az ereszt alatt félig megázott urakat, kik jobb menedék hiányában itt húzódtak meg. Valóban, ha az idő meg nem zavarja a majális, ennél szebb időtöltést az ideán kívánni se lehetett volna.

— **Adókövetés.** A harmadosztályú kereseti adókövető bizottság működését e hó 16-án kezdi meg városunkban.

— **A gyulafehérvári lövész-egylet** e hó 20-ára tűzte ki idej magnitő ünnepélyét. Az ünnepély szokás szerint díjlövészettel, esolnakázással, katonazenés sétahangversennyel és táncsal lesz egybekötve. A meghívottakat legközelebb becsajítja ki a választmány.

— **Az izr. iskolai majális,** mely f. hó 13-án tartatik meg, ha az időjárás is úgy akarja, minden tekintetben nagynak és szépnek ígérkezik. Az ifjúsá-mindkét neme alig várja a kellemes malatságot, melyen évenként oly jól szórakozhatik. A meghívók, melyek úgy izlés, mint szép és esinos kiállítás tekintetében a püsp. lyc. nyomdaja dicséretére válnak, már nagyobb részt szétküldettek. A rendező bizottság nagy fáradsággal utána járt, hogy a majálisra igényt tartók meghívót kapjanak; mindazon által a tévedés itt sem lehet kizárva, miért a rendezőség felkéri mindazokat, kik esetleg ezideig meghívót nem kaptak, sziveskedjenek a rendező bizottság elnökénél tek. Dr. Deutsch Mór urnál vagy a rend. biz titkárnál Heksch Ignác urnál

az ügy érdekében, teljes bizalommal reclamációval élni. A rend. bizottság.

— **A tűzoltók nyári táncmulatsága** pünköszt hétfőjén tartatott meg, még pedig kedvező időjárás mellett, a mit a derék testület valóban meg is érdemelt. D. u. 4 órakor vonult ki a testület élén a fő- és szakaszparancsnokokkal, az egyleti zászló alatt, zenekísérettel a majális színhelyére, hol nemsokára kezdetét vette a tánc, mely csak a hajnali órákban ért véget. A közönség, mint mindig, most is a legfesztelebb mulatott a tűzoltók eme jóhírű barátságos összejövetelén.

— **Zárvizsgák.** A gyulafehérvári áll. el. iskolában az 1896—97 tanévben a vizsgák sorrendje a következő: 1.) Junius hó 12-én a hit- és erkölestani vizsgálatok. 2.) Junius hó 14-én a II—VI. fiú-osztály vizsgálatok. 3.) Junius hó 15-én a II—VI. leány-osztály vizsgálatok. 4.) Junius hó 16-án az I. vegyes osztály vizsgálatok. — A helyi alsófokú ipariskolában pedig a vizsgálatok a következő napon lesznek: 1.) Junius hó 3-án a kereskedő tanulók vizsgálatok. 2.) Junius hó 8-án az I. és III. osztály vizsgálatok. 3.) Junius hó 9-én az előkészítő B) osztály vizsgálatok. 4.) Junius hó 10-én az előkészítő A.) és II. osztály vizsgálatok. 5.) Junius hó 13-án záróünnep.

— **Fölülkötések** a folyó évi június 3-án, a gyulafehérvári városi orsz. vörös kereszt egylet választmánya által rendezett tavaszi mulatságon. Lönbart Ferenc erdélyi püspök 10 frt. Kirchhammer tábornok 10 frt. Avéd Jákóné 4 frt. Jakabfy Albertné 4 frt. Setz Károlyné 3 frt. Jónás Adolfné 3 frt. özv. Kochné 2 frt. Munkácsiné 2 frt. Dr. Maier 3 frt. Dr. Téri Odön 1 frt. 50 kr. Veress Jenő táblabíró 1 frt 50 kr. Prohászka Victor 1 frt. Ucsai 1 frt. Lauterbach örnagy 1 frt. Károly Imre 1 frt. Papp György és neje 1 frt. Valentin Rezső és neje 1 frt. Gajzágó J. 1 frt. Ulrich 50 kr. Nagy százados 50 kr. Krauszné 50 kr. Hospodár 50 kr. Bransovetter 50 kr. N. N. 50 kr. Csernák 50 kr. Holiga 50 kr. Martinovits 50 kr. Fritsch százados 50 kr. Czeller Zsigmond 50 kr. Lassner 50 kr. Aulich százados 50 kr. N. N. 50 kr. Zlamál Agost 50 kr. Bordás 50 kr. Bray 50 kr. Dr. Balázs Endre 50 kr. Friedsam Györgyné 50 kr. Deutsch M. 50 kr. Küppfer 50 kr. Moskovics 50 kr. Petrács Ferenc 50 kr. Csiky Zakariás 50 kr. Blitz 50 kr. Ozirlea Péter 50 kr. Péter Mózes 50 kr. Az egylet nevében fogadják hálás köszönetünket. A rendező bizottság.

— **A helybeli izr. elemi népiskolában** a zárvizsgák — mint értesülünk — e hó 27. és 28-ik napjain fognak megtartatni.

— **Nagy-Enyed mellett** a miriszlói patak kiöntött s az állami uton elvitte a nagy köhidat s elmosta a décei vasuti hidat, a minek következtében egy tehervonat kisiklott. A gép és négy teherkocsi feldőlt. A gépész és a fűtő messzire kirepült a vonatról. Enyden is több városrész viz alá került.

— **E olvasóink** figyelmét felhívjuk *Schneider József* hírneves resicai gyógyszerész mai hirdetésére.

— **Az állattenyésztés érdekében** a földmívelésügyi miniszter kerületi felügyelőségeket fog szervezni. A felügyelők kötelessége lesz, hogy évente többször beutazzák kerületeiket. A tanulmányaikról és a kezelésről részletes jelentést küldjenek. Az ország kiletez kerületre osztatik fel.

— **Kirándulás a magyar tengerre.** A magyar közönségnek alkalma lesz egy 4 napra tervezett kirándulást tenni a magyar tenger mellékre, Fiume, Abbazia, Czirikvenicza és környékére. A társaság június 16-ikán indul a budapesti központi pályaudvarról délután 3 órakor külön gyorsvonaton. Fiumében megsemmeli a tengerészeti muzeumot, a halcsarnokot, a rizshántolót, a Pfau-féle cognac gyárat, a torpedó- és hajógyárakat, a „Tersatto“ vár romjait, valamint a várból levő „Madonna del Mere“ bucsujáró templomot is. Külön hajón átvitorlázik a társaság Czirikveniczára, hol a fűrdőgondnoksága nagy ünneppéggel fogadja majd a kiránduló társaságot. Magyarjaink tiszteletére hangversenyt, táncmulatságot és tűzijátékot rendez. Másnap következik Czirikvenicza környékének megtekintése és az Abbaziába való hajózás. Abbaziában ismét meghál a társaság, hol tiszteletükre fényes kerékpárkörüli estély és ünnepi színelőadás rendeztetik. A kirándulásban résztvevők akár 20-án, vasárnap reggel már Budapestre érkehetnek, akár pedig vasuti jegyeiket felhasználva, visszafel az utazást megszakíthatják. Az utazási jegyfüzet a benne lévő süszes vasuti, reggeli, ebéd, a csóra, szá-loda, külön hajó, fűrdő s b. szelvényekkel együtt csak 30 frtba kerül. Az ezen utazásban részt venni szándéko-zók jegyeiket már előre, de csakis június hó 12-ikéig íg a „Nemzetközi Fűrdő Lapok“ szerkesztőségében, Budapest, IV. ker. zöldfa uteza 41. sz., és a „Gyógy-fűrdők, Üdülőhelyek utazási központi irodájá“-ban, Budapest, koronabereczeg-uteza 8. sz., mint a társas utazás rendezőnél, megválthatják. Az utazásra vonatkozó bővebb felvilágosítással s prospektus szolgál, melyet kívánatra bárkinek ingyen küldenek a rendezőségek.

— **A vetések állása.** A vetések állása és a mezőgazdasági állapot június hó 1-én, a földműveléstügyi m. kir. miniszterhez az állandó gazdasági tudósítótól beérkezett jelentések alapján a következő volt: A legnagyobb fokú nedvesség, mely egyes vidékekre rendkívül káros hatást gyakorolt és gyakorol most is — május havának második felében sem szűnt meg. Egész május ép úgy mint április hava is túlságosan csapadéktús volt úgy annyira, hogy némely helyütt 200-250 mm. esőmennyiség jutott május havára. Ilyen nagy arányú esőzésre természetesen a növényzet sem bírt kellőleg fejlődni, annál kevésbé, mert időközben hideg volt, a napfény a ritkaságok közé tartozott. A folytonos eső, melyből a talajvíz árja és árvíz is keletkezett a bevetett területeken, a gabonaműveket számos helyen pusztulással fenyegette, föllépett a rozsdás is, melyet a gyakori ködös idő csak előmozdított s nem kis aggodalmat okozott országszerte. Az alföldi vármegyékben a rozsdás a búzavetéseknek nagy részét megtámadta és csaknem annyira fejlődött, hogy a gazdák egy része már lemondott az idei búzatermésről. Szerencsére azonban a május hó végével (27. és 28-án) bekövetkezett kedvezőbb időjárásban (az erős észak-nyugati szél is feltámadt, közel 24 óráig tartott) a gabona legveszedelmesebb ellensége, a rozsdás továbbterjedésében megakadt. Némely helyütt a jó melegben és szellős időben csakhamar helyreállt a rozsdás ma már azt lehet mondani, hogy őszi gabonaféléken a rozsdának több pusztul, mint szaporodik. Az is bizonyos azonban, hogy a rozsdás nem mindenütt fog már eltűnni a búzáról és általában a többi terményekről, mert már számos helyen olyan előrehaladott állapotban volt a bekövetkezett jó idő alkalmával, hogy több helyen a buza kalászát a buza szárában visszatarította. A gazdaközönség köréből, habár csak szórványosan is, de azért mégis panaszkodnak a gazdák, hogy a buza kalászát nem bírja kitolni; ez a körülmény mindenesetre a rozsdás föllépésének tulajdonítható. A buza levélzete és szárának tönkremenésével természetesen a kalász is megelőtt a szárból kibujt volna, már elpusztult. Így tehát a legjobb időjárás sem biztosíthatja már az eléinte remélt nagyon jó termést; lesznek vidékek, ahol a buza, rozs, árpa és zab is jól fognak fizetni, viszont azonban nem lesznek az olyan vidékeknek sem hiában, ahol ezek a termények a rozsdás, a talajvíz és egyéb csapások következtében silány termést fognak szolgáltatni. Már most is állíthatjuk, hogy az őszi és tavaszi gabonafélék a múlt évi terméseredményt aligha érik el. Hozzájárul ehhez azon figyelmen kívül nem hagyható körülmény is, hogy a folyton tartó esőzések miatt a gabona vetését ritka helyen fejezték be; némely helyütt 10-30%, másutt 40-50%-nyi visszaesés mutatkozik. Főképp az árpa és zab, továbbá a kukorica körül is és ha ennek egy részét az utóbbi napokban pótolni is fogják azért valószínűnek látszik, hogy a bevetett terület jóval kisebb lesz, mint a múlt évben volt.

— **Alumínium az orosz hadseregben.** Az orosz hadsereg gyalogságának folszerelésében eddig néhány súlyos darab volt, mely megnehezítette a légénység mozgását. Ezeket most felsőbb rendeletre, alumíniumból készült, jelentékenyen könnyebb tárgyakkal cserélik föl. Nevezetesen: az eddigi $\frac{1}{3}$ liter tartalmu pohár súlya 65 gramm volt, az új alumínium-kehely csak 21 gramm. A két liter tartalmu új főzőedény csak 350 grammot nyom a régi 750 gramm súly helyett. Az alumínium tábori palack is sokkal könnyebb mint a régi volt, a meenyiben 140 gramm, az eddigi 225 grammos faedény helyett. Tehát minden egyes folszerelés több, mint egy félkilóval könnyebb a réginél.

— **Hulladékok értékesítése.** A legesekélyebb dolgokat is használni, értékesíteni tudni, ez a modern technológia egyik főcélja. Kihasználni a hulladékokat, még a szemetet is: tanulmánytárgya a tudósoknak. Londonban a Tamsén uszó piszok zsirjából művaját készítenek a legszegényebbek számára s hasonló életre való eszme a Podewill lovagé is, aki mint a Magyar Gépipar írja, készüléket állított össze az állati hulladékok értékesítésére. A készüléket Münchenben mutatták be és Barmenben és azóta már több német város vágóhidján is működésben van. E készülék célja az elesett állatot deszinfizálni, s a szerves részeit és a hulladékait is értékesíteni. A készülék egy nagy vashengerből áll, mely egy vízszintesen fekvő tengely körül foroghat, egyik oldalán egy nagy légmentesen záró nyílása van, melybe az állati hulla betehető. Ha a henger tele van — huszonöt mázsa fér el benne — akkor a levegőt belőle kiszívattazzák és erős vízgözüket bocsátanak be, a melyek 150 fok meletet idéznek elő és e hőfokban már minden szerves lény, tehát esetleg a járvá-

nyok vagy ragadós betegségek bacillusai is megölnek. Ebben a nagy hőben azonban a szervezet zsiradékai is megolvadnak mind s a mikor a henger forogni kezd, az egész tömeg, még a csontok s körmök is kocsonyás péppá alakulnak át. A henger azután megáll s ekkor a zsiradékok fent összegyűlnek s egy csőszervezettel elvezettetnek és szappangyártásra használtatnak. A többi alkatrészt aztán magosfokú melegben szárítják; a keletkező vízgőz egy csapon át elroptul és szárítás után pornemű anyag marad hátra, a mely a legértékesebb trágya. A megszáradt anyagot ugyanis forgás közben a szerkezet össze is aprítja. Egészségügyi és gyakorlati szempontból egyaránt kitűnő készűlök ez, melyet vidéki városoknak és gazdasági egyesületeknek meg kellene szerezniök.

— **Mi az osztálysorsjáték?** Az osztálysorsjáték vagy hollandi sorsjáték a 16. század leleményességének eredménye. A legelső nyomait Flórenczben 1530 körül találjuk, Hollandiában 1590-ben, Párizsban 1572-ben és Londonban 1569-ben volt az első osztály sorsjáték, míg a legrégebb német osztálysorsjáték Hamburgban, 1609-ben rendezték. Angolországban 1694-ben, Franciaországban 1660-ban, Hollandiában 1726-ban és Poroszországban 1702-ben vezette be. az államhatalom az osztály-sorsjátékot és ez utóbbi általában 1767-ben monopolizálta is azt az állam. Megvan honosítva különben Dániában, Spanyolországban és Szerbiában is. Az osztály-sorsjáték lényege, hogy a befizetések az adó és kezelési költségek levonása után egyenlők a kifizetésre kerülő nyereseményekkel és hogy a sorsjegyek nagy részére — a legtöbb osztálysorsjátéknál, a sorsjegyeknek legalább is a felére esik nyeresemény. Osztály alatt húzás értendő és minden osztály-sorsjáték annyi osztályból áll, a hány húzása van. Minden osztályra, tehát minden húzásra külön fizetés teljesítendő. A nyeresemények száma és azok nagysága minden későbbi osztályban emelkedik, illetve nagyobb lesz. Ha valaki csak egy osztályban akar részt venni, akkor nemcsak annak az osztálynak befizetéseit tartozik teljesíteni, a melyikben részt akar venni, hanem köteles utánfizetni az azt megelőzőt osztályok díjait is. Így például egy hatodik osztályra szóló sorsjegyért a megfelelő ötödik osztály sorsjegy visszaszolgáltatása nélkül az I., II., III., IV., V., VI. osztály díjait kell fizetni. A sorsolás előre meghatározott terv szerint és nyilvánosan történik a kormány felügyelete alatt, kir. közjegyző és tanúk jelenlétében. Az osztály-sorsjáték a kis lottóból fejlődött. Ez utóbbi október 1-ével Magyarországon megszűnik s már csak Olaszországban és Ausztriában lesz érvényben. A kis lottó Olaszországnak évenként 30 millió lírát és Ausztriának 9 millió forintot jövedelmez.

— **Önkéntes-jelöltek tanfolyama Kolozsváron.** E név alatt már 6 éve fenáll Kolozsváron egy tanintézet, melyben 16-20 éves ifjak alapos előkészítést nyerhetnek az egyéves önkéntességre jogosító vizsgálatra. A törvény értelmében ugyanis nemcsak azok lehetnek egyéves önkéntesek, kik érettségit tesznek hanem azok is kik egy e célra kirendelt, katonai tisztből és civiltanárokból álló bizottság előtt vizsgát tesznek. Különös előképzettség nem kívántatik, mindössze néhány osztály. Juliusban új kurzus nyílik meg és 5 hónapig tart. Az érdekeltek az igazgatóságtól — Kolozsvár, Kismester u. 13. — minden díj nélkül értesítést nyerhetnek. Ugyanott gymnasiumi vagy polgári iskolai osztályokat magánúton végezni óhajtók is felvételtnek és idősebbek több osztályról is vehetnek egy év alatt mint magántanulók vizsgálatokat.

Balázsfalvi hírek

— **Árvíz.** Árvíz pusztított e hó 2-ikára virradólag a Nagy Küküllő völgyében történt felhőszakadás következtében. A máskor békésen hömpölygő Nagy-Küküllő pár percz alatt kitört medréből s elmosva védművet, elszakítva gátot óriási erővel hullámozott le egész Balázsfalvára, útjában mindent pusztítva, rombolva. Balázsfalván egyedül a „Basilita” nagy gátja állott elment az árnak, mely gát tudvalevőleg a Mendel-féle szeszgyár közvetlen közelében van. A gát betört s a szeszgyártulajdonosnak kertjéből jókora nagyságú darabot magával sodort, s magát a szeszgyárt is bedöntéssel fenyegette. A Basilita-alap nagy lisztelő malmát is megrongálta a bösz áradat, a melynek melléképületeit a talajjal együtt magával ragadta. Bfalva falú partmelléti lakóink is több hazát elvitt a víz s jelenleg is több ház van kitéve a beomlás veszélyének. Sok szegény család hajléktalanná lett. A kár több ezerre rug. Az áradat megfékezésére bár minden lehetőt elkövettek, az mégis borzasztó munkát végzett s ha a kisküküllő völgyi h. é. vasut munkásai a veszély elhárításán ember feletti erővel nem védekeztek volna — a kár talán még nagyobb lett volna. Az árvíz-védekezés folyton munkában tartja még most is a lakosokat.

— **Vonatelgázolás.** E hó 3-án délután Bfalvára 2 $\frac{1}{2}$ órakor érkező személyvonat Bfalva és

Hosszuaszó közötti vasuti pályán egy alig 15 éves monori illetőségű szász leánykának oltotta ki az életét, melynek gyanus körülményeire nézve a puhatolások folyamatban vannak. Különösnek tűnt fel ugyanis, hogy a vonat a test bármely részét elmozdította volna csupán a koponyán volt csak egy lambda (görögbetű) alakú folytonosági hiány konstátálható. Különben a talált hulla egészen ép volt. A rendőri nyomozat után jelenleg a bíróság folytatja az eljárást, miután büntető eset látszik fenforogni.

— **Talált hulla.** Bfalva mellett a sok kárt okozott „Basilita”-alap féle gát egyik oldalára, az árvíz egy emberi hullát dobott ki, melynek koponyája teljesen össze-vissza volt zuzva a felismerhetlenségig. Időközben indított hivatalos nyomozás kiderítette, hogy a szomszédos Kis-Selyken verekedés volt s onnan származott a vízbe dobott ember hullája. A büntető eljárást az erzsébetvárosi kir. törvényszék vezeti.

Közgazdaság.

„STAR” Életbiztosító-Társaság, London Alapítatott 1843-ik évben. A „Star” 1896-ik

évi zárszámlája, mely a társaság 53-ik évi összvetését foglalja magában, nkolag igazolja, mennyire jogosult azon kiváló bizalom, melyet a társaság ugy szakkörökben, mint a biztosító nagy közönség körében világszerte élvez. A társaságnak fennálló biztosítási állaga és tartalékai óriási mértékben növekedtek, tőkéknek elhelyezése biztonság tekintetében pedig a legszigorúbb követelményeknek is megfelel. A „Star” magyarországi képviselősege, mely működését 1895. év április havában kezdte meg az első, 1896. decemberig terjedő és a magyarországi üzletről szóló külön mérlegét is közzétette, mely fényesen tanúsítja, hogy a társaság Magyarországon nem csupán erős gyökeret vert, hanem zajos reklámot mellőző vezetősége, a magyarországi üzletet a társaságra nézve — a mi e szakmában vajmi ritka eset — már az első évben jövedelmezővé tudta tenni, amennyiben 324.889 korona díjbevétel mellett 22.847 korona nyereséget mutat fel. Az előttünk fekvő 1896-ik évi jelentésből, mely a társaságnak 1897. márczius 10-én tartott közgyűlésén a részvényesek és biztosított felek elé terjesztett, következő adatokat emeljük ki: Az 1896-ik évben 7522 biztosítási ajánlat 66,338,725 korona összegről nyújtatott be, melyek közül 1434 részben visszautasított, részben még el nem intéztetett. 6088 kötvény állított ki 51,094,835 korona összegről, melyekért 1,976,199 korona bevételeztetett első évi díj fejében. Azonnal kezdődő 35,652 korona életjáradékért 323,430 korona bevételeztetett. Az érvényben levő biztosítások összege 390,917,450 koronára rug. A mérleg-számla a következő adatokat tünteti fel: Vagyon: Jelzálogok 27,763,389, kölcsönök kötvényekre 6,285,714, állampapírok, elsőbbségek és részvények 53,947,319, biztosítékok 1,043,187, ingatlanok 1,173,725, telekjáradékok 1,957,628, kölcsönök életjáradékokra 2,858,382, künlevő kamatok 162,711; összegyűjtött kamatok 1,245,764, künlevő díjkövetelések 4,662,749, készpénzben bankoknál 2,096,25, pénztári készlet 139,580, összesen 103,336,398 korona. Teher: Befizetett részvénytőke 125,000, biztosítási és életjáradékalap 101,868,467, elismert de még ki nem fizetett követelések 1,342,931, összesen 103,336,398 korona. A nyereség és veszteségszámla adatai: Bevétel: Biztosítási alap az év elején 95,168,366, díjbevétel 12,533,518, bevétel életjáradékokért 323,431, kamatok és osztalékok 3,746,406, illetékek 7694, összesen 111,779,425 korona. Kiadások: Esedékes kötvényekért 6,286,499, visszaváltások 553,262, életjáradékok 375,260 jutalékok 1,457,199, igazgatósági és kezelési költségek 689,898, orvosi tiszteletdíjak 140,583, jövedelmi adó 159,396, kézpénz-osztalékok a részvényeseknek 6250, díjlevonások osztalékok fejében 114,451, biztosítási alap 1896. végén 101,993,467, összesen 111,779,415 korona.

Nyilttér*)

Nyersselyem básztruhákhoz

való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, fehér, s színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig, méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt, stb. (mintegy 240 különböző minőség 2000 szin és mintázatban stb.) a megrendelt árat postabér és vámmentesen házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító), selyemgyárak Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

1) E rovatban megjelenő közleményért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Kronsteiner Károly, Bécs, III. Hauptstrasse 120.

Első es. és kir. osztr. magyar szabadalm.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁRA

(saját házában)

Arany érdemjellel kitüntetve.

Szállít; Nagyhercegi gazdaságok, cs. és kir. katonaintézetek, vauitak huta-társulatok, építészeti társulatok, építőmestereknek valamint gyárosok és nagy birtokoknak. Ezen homlokzat-festékek, a melyek mézben feloldhatók, száraz állapotban, poralakban 40 kilónál több mint kilója 16 krtól fölfelé szállítanak és tiszta színzetére nézve az olajszínezéssel teljesen hasonló, padlóra, lajkok, festékek, ecsetek stb. Mindegyikét valamint utasítást ingyen.

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon
11880 sz. 62 1-1

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Alvincz állomása közelében lévő és a vasut tulajdonát képező lámkeréki kavicsbánya termékeinek (u. m. rostált és rostátlan kavics, homok, rostaalj stb.) kitermelése és ezzel kapcsolatos összes munkák biztosítása céljából nyilvános pályázat hirdettetik.

A kavicsbányában teljesítendő munkákra vonatkozó szerződési tervezet a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályának hivatalos helyiségeiben (Arad, főút. — Arad-Csanádi vasut palotája I. em. 6. ajtó), valamint a gyulafehérvári osztály-mérnökségnél (Gyulafehérvárott) a hivatalos órák alatt megtekinthető és a pályázathoz szükséges nyomtatványok (szerződési tervezet és ajánlati űrlapok) ugyanott ingyen megszerezhetők.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati űrlapon teendők.

A 50 kros m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok 1897. évi június hó 20-ika déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők az alábbi külszimmel ellátva.

„Ajánlat a lámkeréki kavicsbánya termékeinek kitermelésére” . . . sz.-hoz.

Bánatpénz gyanánt 200 frt. készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban 1897. évi június 24-ike déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztárnál teendő le esetleg posta útján küldendő oda be.

Arad, 1897. május hó 24-én.

Az üzletvezetőség.

Utánnymás nem díjazatik.

Az általánosan elismert és jóhatásának bizonyult

„BARATITAL”

ezimű növényyszer gyomorlikör készítményem kitűnően és gyors segélyt eszközöl

székrekedés, étvágytalanság

és az ebből eredő bajok ellen.

Használati könyvvél együtt egy üveg ára 40 és 80 kr. Kapható Gyulafehérvár Misselbacher J. B. Jakabfy Albert és Wallentin Lajos urak fűszerkereskedésben.

Valamint a készítőnél utánvét mellett.

Zenke Zoltán,

Hm.-Vásárhely, Arpad-u. 21. sz.

Szomorú—de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint egészségünkre. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észleltünk, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ugyet se vetünk rá. Hát ez vétkes könnyelműség, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamin a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen keznel. A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése, a mit — idejekorán használva. Egger kellemes ízű Sodapasztillája csakhamar beszűntet (1 doboz ára 30 kr.) A tüdő, torok és mellbajok köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásdással kezdődnek. Egger kitűnő ízű Mellpasztillája megóv bennünket a bajtól teljes biztonsággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) Minden gyógyszerárban kaphatók. Főraktár Nádorgyógy-szertár.

(Dr. Egger Leó és Egger J.)

Budapest, Váci-körut 17.

Betöréses lopás elleni biztosítás.

A „Fonciere” pesti biztosító intézet helyi képviselősege

a „Kosmos” biztosító s viszontbiztosító társaság részére, lakásokat illetve azok berendezéseit, értéktárgyakat, ékszereket stb. elfogad biztosításra betöréses lopás ellen és

1000 frt biztosított összegért 1 frt évi díjat számít.

Bankok, áruháztárak és ékszerüzletek biztosításánál a legolcsóbb díjak számíttatnak.

Magyarországi vezérképviselősege:

Budapest, V., Ferenc József-tér 5—6. sz. Referenciákat ad a „Pesti magyar keresked. bank.”

Ezennel van szerencsénk tiszteletteljesen tudomására hozni, miszerint üzlethelyiségünk nagyobbitása folytán, egy irodáinkat mint csillár-raktárunkat, folyó évi május hó 6-tól kezdve

VIII. KER. KEREPESI-UT 21. SZAMU

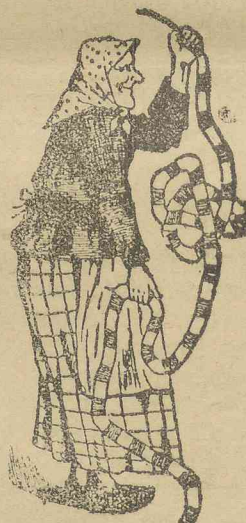
palotába helyeztük át.

SIEMENS és HALSKE villámvilágítási és erőátviteli gyára.

Gyártelep: Külső Váci-ut 54. szám.

Elvállalják: villámvilágítási és erőátviteli, távbeszélő (telefon), vasuti váltó-biztosító és tűzjelző telepek berendezését. Szállítanak vízmérőket, villamos vizzállás jelzőket, mérő-eszközöket, u. m. galvanométereket stb. izzó lámpákat, szöngyerttyákat stb. Különösen figyelmeztetünk a városi tüzletre, a hol villámvilágítási és gázszál kombinált lámpatestek, valamint minden villamos berendezésekhez szükséges csatlakozók és választók vannak; költségvetések és fevilágosítások díjtalanul és készséggel szolgáltatnak.

A pántlikagilisztában és gyomor-bajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kék galandtérképben és gyomor-bajban szenvednek!

Pántlikagiliszt

fejéstől és gyomor-baj a páfrány-tokocskák által, fájdalom nélkül jól állás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtható

Egyedül valódi kapható

Schneider József

gyógyszerész, Resicán főutca 3

(Délmagyarország.)

Védjegy.

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményért jóállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagiliszt-féreg nincs is jelen.

— Az életkor megjelölendő. — Törvényesen védve. — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföldi részére frt 3.50 postai utánvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. A pántlikagilisztá tünetei a következők: az arc balványsárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság, felváltva möhő étvágytal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorból, gyakori felbőgés, belgöres, hengergetés, hullámszerű mozgások, szűró szívó fájdalmak és szurások a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendetlenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntág és a halál óhajtsa. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. Számtalokocskák hatásukban felülmúlhatatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfierőt, hűgyesfolyásokat, folyásokat nőknél és uraknál befejezőkendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódi kapható:

Schneider J. gyógyszerésznél, Resicán, fő-utca 3. (Délmagyarország)

Millió betegnek segített már ez a szer

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részegség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt. Öreg bajnál 4 frt.

Nyomatott Papp Györgynél Gyulafehérvárt.

Valódi brünni posztoszövetek

Egy vég	frt 3.10 jó	valódi gyapjából.
3.10 méter hosszú	frt 4.10 jó	
teljes úri öltöny	frt 4.80 jó	
ára csak	frt 6.— jobb	
	frt 7.75 finom	
	frt 9.— igen finom	
	frt 10.50 legfinomabb	

Egy vég egy fekete szalonöltönyhöz 10 frt. Felöltőszövetek, lóden, peruvien, dosking, állami és vasuti tisztviselőknek való szövetek, legfinomabb kammgarn és cheviotokat stb. stb küld gyári áron, a pontos és szolidnak ismert

posztógyári raktár

Kiesel-Amhof Brünnben.

Minták ingyen s bérmentve. Mintahú szállítás. Figyelemreméltó! A t. közönségnek fontos azt tudni hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja mint a közvetítő kereskedelem útján. A Kiesel-Amhof brünni cég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számítja hozzá a magánvevőt annyira megkárosító úgynevezett szabóengedményt

Mindenkor

utolérhetetlenek maradnak a

PREMIER-

KERÉKPÁROK

mert csak ezek vannak

helical-csőből

megalkotva, ami pedig

a legnagyobb ellenképességet,

tökéletes precizitást,

legkiválóbb sze kezette és

könnyed futóképességet

kölsönöz nekik.

THE PREMIER-CYCLE Co. Ltd. (Hillmann Herbert & Cooper)

Gyárak:

EGER COVENTRY DOOS

(Csehország). (Anglia). (Nürnberg mellett)

Evenként 60.000 kerékpár készül.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egyedüli raktár:

Jäger Tamás

Gyulafehérvárt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, oszónál, tagszagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

